

När enligt Resoluktionen jordvidd enligt Åbo länskontor
 2:o Komittéer för forstväsendet.
 Nybyggargränsläggning före kronoparkers afskiljande
 Skogstorprena – ej dagsverken
 Minimiprisen
 ||N. B. i bilagd akt mitt utlåtande i sak – komittéer obehöfliga,

Borgarståndets Petitioner.

- 1:o Upphörande af afgift till Unionsstatet för skogsprodukter –
 och beräkning enligt kubik fot. (1878) 10
 2:o Lindring i straff för sjömans rymning
 1851 års författning upphäves
 Proposition till nästa landtdag
 3:o Likställighet af stads- med landtmannafartyg.
 a) Ej på och afmönstring inför Magistrat – blott Sjömanshus
 b) Ej manskapets besigtning
 c) Ej fribefr. oftare än redare ombytes
 d) Tullkammarpass för inrikes fart blott som för landtmannafartyg
 e) d:o vid inlastning i landthamn – Segkations Ordning §§ 85 och
 86 20
 f) Dylig inlastning för utrikes ort ej bevakning, utan tullkammare
 anlöpas – d:o 73 och 74
 N. B. Om ej beviljas – fråntages landtmannafartyg.
 4:o Kommunikationen från Etseri till Alajärvi och (Esse å) – och
 Alavo Toivesi-Lappo å.
 5:o Afskaffande af Bouppptecknings %.
 6:o Revision af författning om forstväsendet
 7:o Högre Elementar Skola i Ekenäs och socknen.
 8o Utvidgning af Fruntimmersskolan i Uleåborg – Ny d:o i
 Björneborg, 30

Ständernas Allmänna Petitioner

- 1:o Rättighet till inträde i Hypoteksföreningen för jordegendom
 utan afsende på värde
 2:o Förhöjd pension för veteranerna.
 3:o Inrättande af Statistiskt Embetsverk.

122 ANDRAGANDE TILL KEJSERLIGA SENATEN, RÖRANDE AFGIFVET FÖRSLAG TILL PROPOSITION OM FÖRBÄTTRADE KOMMUNIKATIONER. 40

HUB, JVS handskriftssamling

Då undertecknade, kommitterade i Åttonde Afdelningen för Landtdagspropositionernas redigerande, med afseende å Proposition till förbättrade kommunikationer omfattat den från öfriga kommitterades afvikande åsigt, att jernvägen borde såsom kommunikationsmedel föredragas framför större och kostsamare kanaler, samt i öfverensstämmelse härmed i frågan afgifvit särskildt förslag, har detta skett under den förutsättning att inför ständerna med någon sannolikhet må kunna ådagaläggas:

att bättre trädvaror bära transportkostnaden på de föreslagna jernvägslinjerna

samt att trafik och remontkostnaderna på desamma må i en snar framtid kunna af inkomsten betäckas.

De för detta ändamål nödiga uppgifterna borde alltså vara meddelade i Öfverstyrelsens för Väg- och vattenkommunikationerna utlåtande, i händelse detta kommer att såsom bilaga (B) åtfölja den Nådiga propositionen till Ständerna.

10 I sådan händelse torde sagde utlåtande äfven i öfrigt böra vara utförligare, de gjorda förslagen motiverade och yrkandena i någon mon bevisade, emedan det eljest icke kan tjena till ledning för Ständernas bedömande.

Då det af undertecknade afgifna förslag hufvudsakligen öfverensstämmer med Öfverstyrelsens för Väg- och Vattenkommunikationerna, hade det i vår tanke bort innehålla endast ett kortt sammandrag af Öfverstyrelsens utlåtande, hvarföre, om detta utlåtande blir fullständigare, en del af förslagets nuvarande innehåll kan och bör ur den Nådiga propositionen till Ständerna utgå.

120 Särskildt synes nödvändigt, att, äfven om utförligt kostnadsförslag för en del af Öfverstyrelsen förordade kanaliseringar icke kan medhinnas, likväl på grund af ungefärlig kalkyl ett maximum bestämmes, huru till hvarvt belopp anslag af Ständerna begäres.

Emedan all sifferuppgift i dessa fall i Öfverstyrelsens för Väg- och Vattenkommunikationerna utlåtande saknas, har det varit undertecknade omöjligt att i förslaget anställa någon beräkning öfver beloppet af det anslag, som för kommunikationernas blir erforderligt,

30 Kommitterade anse, att regeringen i fråga om kommunikationerna lika litet som i fråga om öfriga företag, till hvilkas utförande anslag af Ständerna begäras, kunde stanna vid att framlägga ett förslag, utan att bestämdt förorda dess antagande. Hvad kommunikationerna angår bör detta så mycket mindre ske, som det blir omöjligt att vid första landtdag, ju icke ens inom decennier anskaffa medel för alla de föreslagna kommunikationslinjernas öppnande, och derföre icke blott den viktiga frågan, om jernvägen eller kanaler främst böra komma till utförande, måste afgöras, utan äfven, sedan ett val mellan dessa båda kommunikationsmedel blifvit träffadt, det måste bestämmas, hvilket eller hvilka bland de föreslagna jernvägslinjerna eller kanalerna först böra med arbete beläggas. I båda dessa hänseenden torde alltså Regeringen 40 böra till ledning för Ständernas beslut yttra en afgjordt åsigt under framläggande af grunderna för densamma.

Också nu har kommitterades åsigt varit den, att alla ifrågavarande ärenden, skolornas inrättande, jernvägars eller kanalers öppnande, sjöfällningarna och mossaftappningarna, fyrbåkars uppförande samt fångelsereformen, borde i särskilda propositioner af Regeringen Ständerna föreläggas, innefattande bestämdt yttrande, om när och på 50 hvad sätt hithörande företag borde genomföras, jemte de skäl, som tala för den af Regeringen häri yttrade åsigt, utan att derföre möjliga betänkligheter och svårigheter i utförandet förtigas, men endast i det fall, då intet afgörande på förhand är möjligt, uppställande alternativa förslag.

Nödvändigheten häraf framställer sig isynnerhet, hvad kommunikationerna angår. Att åt ett par hundratal, i fyra skilda delibererande församlingar afdelade, med få undantag i ämnet helt och hållet okunniga representanter öfverlemna valet mellan de många särskilda kommunikationsföretagen, vara påtagligen att öfverlemna hela ärendet

åt slumpen. Kommitterade skulle, öfvertygade härom, hafva uppgjort förslag till proposition i ämnet, men ser sig ur stånd härtill af brist på nödiga materialier.

Att öfverhufvud jernvägar äfven med en glesare befolkning och mindre framhunnun kultur i ett så nordligt klimat som Finlands, hafva många fördelar, framför kanaler, detta anse kommitterade kunna yrkas och ådagaläggas. Likaså har alla länders erfarenhet bevisat, att ||de förra snabbare än de senare verka för|| jordbrukets, manufakturindustrins och handelns och med dem den andligare kulturens höjande. Äfven systemet af de jernvägsanläggningar, som för Finland blifvit projekterade, har för sig de mest talande skäl och man har åtminstone icke sett eller hört något annat föreslås. Det kan tilläggas att de stora summor, som för för både jernvägars och kanalers, tillvägbringande erfordras, icke böra bara aflösas med afseende på endast det närvarandes och den närmaste framtidens behof, utan att man vid deras användande måste afse, hvad som kan blifva af ett bestående och en aflägsnare framtids fordringar motsvarande gagn, då i hvarje fall lån för ändamålet måste göras och ställas på nära ett halft sekels betalningstid, bör vid den tid, när betalningen är fulländadt, icke med detsamma kunna sägas, att det icke mera uppfyller samma tids behof. 10

Och när man särskildt pröfvar de för jernvägarne och kanalerna i Finland uppgjorda förslag, med afseende å kostnader för och det motsedda gagnet af desamma finnes det, att kostnaden för de Vesttastländska sjöarnes ||(Längelmäki sjöarne, Mallasvesi och Sääksmäki sjöarne)|| förbindande med hafvet genom kanaler, från dessa till Päjäne och härifrån till Finska viken uppgår till sammanlagdt 5 260 tusen rubel, medan tvenne bibanor till den färdiga jernvägen, från Tammerfors till Tavastehus, och från Riihimäki till Lahtis vid Vesijärvi, samt en kanals inläggande mellan denna sjö och Päjäne äro beräknade att kosta endast 4 163 – tusen rubel, medan likväl de föreslagna kanalerna skulle lemna hela Näsijärvi stora vattensystem oberördt då derimot bibanan från Tavastehus till Tammerfors kan upptaga trafiken såväl från detta vattensystem som från förenämnda sjöar, med tillägg endast af kostnaden för lättad förbindelse mellan Mallasvesi och Sääksmäki sjöar – för hvilkas kostnad likväl beräkning saknas. 20

Men vid denna jämförelse mellan de föreslagna kanalerna och jernvägarne måste nödvändigtvis en omständighet vara utredd, om man skall kunna med någon säkerhet afgöra, hvilketdera kommunikationssättet som här, i Finland och särskildt med den för båda föreslagna streckningen bör föredragas. Det är nemligen ett nära nog ett oundgängligt vilkor, att så kostsamma kommunikationer böra med de för deras begagnade inflytande utgifter åtminstone i en snar framtid kunna betäcka sina årliga underhållskostnader. 30

I detta hänseende bör man hoppas, att åtminstone kanalen mellan Päjäne och hafvet skulle komma att så starkt trafikeras, att äfven de större operationer, som blott efter längre tidsperioder för kanaler äro behöfliga, skulle med de besparade inkomsterna kunna bestridas. Deremot erfordrar det en omfattande statistisk undersökning, för att kunna med någon säkerhet sluta detsamma angående ofvannämnda jernvägslinjer, emedan på en jernväg slitningen och remonten är jemn och gifven, och af inkomsterna den för den samma nödiga kostnaden med större svårighet besparas, emedan en så stor del af afgifterna för begagnandet åtgår till kostnad för rörelsen och administrationen. 40

I dessa hänseenden hafva alls inga data och beräkningar blifvit kommitterade meddelade och kommitterade så beklaga, att de icke fått 50

lyckan bland sig räkna någon medlem med teknisk insigt, samt med studier och erfarenhet i, hvad som tillhör pröfningen af denna så maktpåliggande och svårlösta fråga.

Men ännu bör härvid komma i betraktande, huruvida de varor, om hvilkas transporterande kan blifva fråga, förmå bära den vid jernvägs-transport oundgängligt höga transportkostnaden. Det måste antagas, att ännu i ett antal år trädvaror skola icke blott till massa utan äfven till värde komma att utgöra den betydligaste transportvaran mellan det inre landet och hafvet. Det är derföre nödvändigt, att det utredas, huruvida denna vara förmår bära kostnaden af en omlastning från sjöarne på jernväg och transportafgiften på denna till hafvet. Äfven häröfver sakna kommitterade hvarje beräkning och uppgift.

Men kommitterades tanke är på grund af det ofvan antyddas, att om med någon säkerhet utredas kan: 1:o att trafik och remont kostnaden på jernvägarna i en snar framtid kan med transportuppgifterna betäckas, samt 2:o att de dyrbarare trädvarorna tåla vid transportkostnaden öfver jernväg till hafvet. de nämnda både bibanornas (från) o. s. v.) anläggande kunde af Regeringen förordas såsom det kommunikationsföretag, hvilket närmast bör komma i fråga. ||Om icke: Kanaler.||

Hvad angår den föreslagna kanalen mellan Päjäne och Saimen anse kommitterade den höga kostnaden för densamma af 3 miljoner rubel och den ringa trafik på denna kanal vore att förvänta icke att böra komma ifråga vid första landtdag.

Likaså torde de båda mindre kanalanläggningarna från Pielavesi till Päjäne och Saimen ännu kunna uppskjutas. Emedan från den landsort, genom hvilken de skulle dras icke någon större tillförsel till de båda sjöarne kan väntas, än från de flesta andra kring desamma belägna orter, emedan vidare den inre trafiken emellan dessa sjöar för närvarande är ingen, och emedan sagda kanaler såsom kommunikationsled från Päjäne till hafvet skulle blifva gagnlösa.

Än mindre kan anläggandet af öfriga föreslagna jernvägslinjer för närvarande komma i fråga, emedan det blefvo omöjligt att anskaffa de på desamma nödvändigakostnaderna.

Hvad åter angår de föreslagna flottledena, är det kommitterades tanke, att desamma, såvidt de s. k. i Kymmene afse endast lättad stocktillförsel till vissa sågar borde af de deri intresserade bekostas, på sin höjd med ett lån af allmänna medel understödas, hvarefter de sågare som icke deltagit i kostnaden, men vilja flötleden begagna kunde erlagga viss afgift till entreprenörerna, ända till dess kostnaden utan ränta derå är ansatt. Om åter dylika leder behöfves för tillgodogörande af kronans skogar synas desamma böra af forstväsendet påkostas. Endast upprensning för båtled (såsom i Uleå elf) som direkt kommer större allmoge till godo, förtjenar att till Ständerna rekommenderas.

Äfven i dessa hänseenden kunde nyttan af det ena eller andra företaget vara nogare utredt och kostnaden beräknad.

Kommitterade våga underdånigst föreslå, att uppgifter och beräkningar, så noggranna som möjligen ske kan, i nämnda hänseenden af vederbördiga auktoriteter måtte infortras och att Regerings förslag i här ofvan anford syftning utarbetas. Och är det endast under förutsättning, att den föreslagna utredningen rörande jernvägarné åstadkommas och ger ett tillfredsställande resultat Kommitterade i förslaget till »Propositionen» upptagit en bestämd rekommendation till desammes utförande.